

Sigorta şirketince hurdaya ayrılan araç için ödenen bedelin katma değer vergisine tabi olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.61.15.01-621-21-2010-12
Tarih	31.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

TRABZON VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.61.15.01-621-21-2010-12

31/01/2012

Konu : Sigorta şirketince hurdaya ayrılan araç için ödenen bedelin katma değer vergisine tabi olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; araç kiralama faaliyetleriniz kapsamında kiralandan aracın kaza sonucu kullanılamaz hale geldiği, kasko firması tarafından araca 18.700 TL değer biçildiği ve bu tutarın tarafınıza ödendiği belirtilerek, kasko şirketi tarafından hurdaya ayrılarak trafikten çekme ibaresi ile satılan söz konusu araç için düzenleyeceğiniz faturanın kasko firması adına mı yoksa aracı alan kişi adına mı düzenleneceği ile bu faturada KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı, hesaplanacak ise uygulanacak KDV oranı hakkında görüş talep edilmektedir.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 30 uncu maddesinde, banka ve sigorta muameleleri vergisi mükellefinin; bankalar, bankerler ve sigorta şirketleri olduğu, ayrıca sigorta araçları tarafından yapılan sigorta işlemlerinde de verginin mükellefinin sigorta şirketleri olduğu hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 3065 sayılı KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde; ticari, sinai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisinin konusunu oluşturduğu,

4 üncü maddesinin 1 inci bendinde; hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu ve bu işlemlerin bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek hazırlamak değerlendirmek, kiralamak bir şeyi yapmayı taahhüt etmek şeklinde gerçekleşeceği,

17/4-e maddesinde ise; banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve tali acenteler dahil sigorta, acente ve prodüktörlerinin sigorta muamelelerine ilişkin işlemlerinin katma değer vergisinden istisna olduğu,

hükümlerine yer verilmiştir.

Öte yandan Kanunun 17 nci maddesinin 4-g bendinde, metal, plastik, lastik, kauçuk, kağıt, cam hurda ve atıklarının teslimi, KDV den istisna tutulmuştur.

Aynı Kanunun 10 uncu maddesinin (a) fıkrasında, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması anında vergiyi doğuran olayın meydana geleceği hüküm altına alınmıştır.

Konuya ilişkin açıklamaların yer aldığı 86 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin B/1 bölümünde; hurda kavramının, her türlü maden, plastik, kağıt ve cam hurdasını, bunların hurda halindeki karışımlarını, aynen veya onarılmak suretiyle üretim amaçlarına uygun olarak kullanılamayacak haldeki metal, plastik, kağıt ve cam karakterli her türlü ham, yarı mamul ve mamul maddeyi ifade ettiği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Karayolları Trafik Yönetmeliğinin "Araçların Hurdaya Çıkarılması" başlıklı 39 uncu maddesinde;

-Ekonomik ömrünü doldurma veya herhangi bir kaza, yanma, tahrip edilme ve benzeri durumlar dolayısıyla kullanılamaz hale gelen araçlar ve devir veya nakil ile hurdaya ayırma işlemi bir arada yapılacak araçlarda, sahiplerinin dilekçe ile isteği üzerine, muayeneye tabi tutulmadan,

- Ekonomik ömürlerini dolduranlardan eskime ve yıpranma nedeni ile trafik emniyeti bakımından muayene istasyonlarınca tehlikeli olacakları tespit edilenlerin ise yetkililerin talebi üzerine, ilgili vergi dairesinden vergi borcunun bulunmadığına dair ilişik kesme belgesi alındıktan sonra,

hurdaya çıkarılacağı, bunların kayıtlarına ve tescil belgelerine 'hurdaya çıkarılmıştır.' damgası vurularak kayıt konulacağı ve tescil belgesi sahiplerine verileceği, trafik belgesi ile tescil plakalarının geri alınarak iptal edileceği, hurdaya ayrılmış olan taşıtların, onarımla yenilenseler bile tescil edilemeyecekleri hükme bağlanmıştır.

Buna göre; tamir ve bakımından sonra kullanılması mümkün olmayan ve yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde hurdaya çıkarılarak hurda belgesi alınmış olan aracın, sigorta şirketine tesliminde, sigorta şirketi adına fatura düzenlemeniz gerekmekte olup, KDV Kanununun 17/4-g maddesi kapsamında KDV den istisna olan bu işleme ait bedel üzerinden ayrıca KDV hesaplanmasına gerek bulunmamaktadır.

Öte yandan, Kanunun 30/a maddesine göre vergiden istisna edilmiş işlemler nedeniyle yüklenilen vergilerin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamakta olup, söz konusu aracın alımında yüklenilen KDV tutarının daha önce indirim konusu yapılmış olması halinde, hurda araç olarak teslim edildiği vergilendirme dönemine ait KDV beyannamesinin "İlave Edilecek KDV" satırına yazılmak suretiyle indirim hesaplarından çıkarılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026